

PUIX TE'N VAS, OH BARRETINA (Lluís Mauri Sellés)

A la capella de Santa Maria de La Presta hi ha uns mots que, referits a les valls canigonenques, potser s'estan eixamplant ja a tota la catalana terra. Els mots són de Mossèn Cinto Verdaguer i, gravats a la roca, fan així:

“Puix te'n vas, oh barretina
de Conflent i Vallespir
com pel maig la clavellina
no hi tornaràs a florir!”

Sota aquesta llegenda és on sóc en aquest mateix instant. Hi soc, fent un mos i pensant com carai m'ho faré per tornar a Molló, si sóc tant lluny d'aquell indret on vaig començar la jornada.

I és que acabo de baixar del cim, però no pas per la via esperada. He estat víctima de la meua filosofia de muntanya. Sinó hagués estat així, l'hauria pujat des de la pista que uneix Espinavell amb la carretera que mena a Setcases, llogarret que és fill de la bellesa de la vall de Merens, d'on és porta venerada.

El meu magí, però, fa d'aquesta via una imperdonable pèrdua d'il·lusió. M'agrada gaudir de l'esforç, del passeig més o menys tranquil, però que permet esforçar-se un xic i veure el cim a una certa distància. Rebutjo el veloc *fast consum* dels col·leccionistes de cims. I és que, l'encant de veure el vèrtex desitjat com, impertèrrit, et lluca i el mires i us preneu la mida, sembla perdut per sempre amb aquestes curses tant falses. A mi, m'agrada descobrir bocins de país, indrets per on, manta vegades, passes amb el cotxe, però no t'hi atures per no trobar-te perdut i enxiquit per un immens paisatge.

D'aquesta manera, i amb aquesta motxilla a l'esquena, ahir dissabte, vaig deixar els llençols a quarts de sis del matí i vaig intentar creuar, sense fer soroll, la bonica població de Molló.

D'allà estant, vaig prendre el GR-11 i vaig anar guanyant alçada fins a un menut pujol que ben a la vora s'hi alça. Una imatge: Potser Sant Joan és qui ens espera en aquestes contrades?

Seguint la carena -que neix al mateix poble de Molló-, ja s'albira el cim, gegant i majestuós, en l'horitzó. Senyor en la distància d'un país ondulat i verd com pocs. El camí, en dia clar, no és perdedor: Carenes i flanqueges i tornes a carenar per amples llomades. Fet i debatut, s'hi estan unes quatre hores fins al refugi - bivac que es troba tres-cents metres sota el cim d'aquesta ramadera muntanya.

Vora les onze del matí, ja havia completat el camí programat per aquesta primera jornada. D'allà estant, vaig poder admirar les immenses pastures farcides de vaques i ovelles. Amb la companyia dels esquellots d'aquest bestiar, vaig estar observant l'increïble vol dels voltors i, per uns moments, quan la boira va començar a cobrir el paisatge, vaig gaudir de la companyia d'una pobre cabreta esgarriada que, cercant aliment i companyia, s'havia apropiat al solitari refugi de muntanya.

Al vespre, com sol passar en els abrics muntanyencs, vaig tenir companyia. Un grup d'escoltes de Manresa i, amb ells, un pagès d'aquelles comarques. Home ferreny i de cos fibrat fou per mi la veu de l'experiència que em va donar quatre consells per cuidar millor el meu remenut hortet. A més a més, vam xerrar sobre bolets, sobre estels, sobre núvols, sobre calor, sobre tantes i tantes coses, mentre la juganera quitxalla, corria i saltava i feia de les seves per aquestes fondalades.

Per la nit, volia sortir a fer bivac fora del refugi. La nit demanava a crits la recuperació d'aquesta vella pràctica oblidada, però la mandra d'assecar la funda de bivac de la rosada, em va deixar voltat de canalla tota la nit sencera.

Avui, a quarts de sis del matí, m'he esquitllat entre els companys de refugi. Fora l'abric m'he calçat les botes i, amb les primeres llums del dia i la fresca de la matinada, he emprès la pujada

i el flanqueig a mitja alçada fins al coll on, el bestiar de Molló fa trànsit, per Sant Joan, cap al veí Conflent, que els guarda.

El sol ha esclatat just en atènyer el coll. La clivella que deixen als ulls la piramidal muntanya que pujo i el seu veí Canigó s'ha daurat de cop i ha deixat els gegants pintats del taronja universal. Quin espectacle més sublim! Quina gran pensada la de llevar-se de matinada!

El tram final de la trempada pujada, amb l'espectacle del sol ixent i l'ombra del cim com a resguard, no se m'ha fet gens feixuc aquesta vegada. Això sí, un cop al cim, la natura m'ha mostrat un descens magnífic, una impúdica cresta temptadora i infernal! I, errant el camí fixat, he entomat la cresta que cau vers la Serra de l'Ullat.

Baixada animal! Primitiva! Tremebunda!

Saltant de roca en roca, de prat en prat, m'he vist com un isard espantat davant la presència de l'home. De fet, el cul ha picat el terra un parell de vegades. Però la necessitat de concentrar tots els esforços en la baixada m'ha fet oblidar les cabòries del món i, quan he tornat a trobar-me, ja era un altre més tranquil i relaxat i... si! també!... més feliç per la badocada!

Arribats a les envistes de la cabana de l'Ullat, les traces grogues d'un sender francès m'han permès d'arribar fins La Presta. M'han deixat fer-ho per dins d'un espectacular bosc de fades i follets, follets i llegendes, llegendes i luxúries, luxúries i veus amagades, veus de bosquerols, de pagesos, de pastors i del sempre enyorat poeta que, des dels Banys, hi pujava.

A La Presta, les cames m'han dit que parés un xic. Per això, sóc aquí, assegut a les portes de la capelleta de Santa Maria de la Presta, hidratant-me un xic i fent un mos abans de seguir fent la cabra.

Però em sembla que no la faré gaire. La mandra em portarà a recuperar una antiga pràctica de muntanya: farem servir el dit per guanyar algunes distàncies, orfes de tren o autos ruïnosa, com els d'aquelles anyades, ens deixarem portar per la sort del camí fet a ditades.

L'autoestop serà, de nou, l'espurna per practicar la bella parla dels habitants de l'hexàgon. El quart cotxe que passi es parerà. Cabells blancs i ulls blaus encabits en un BMW de luxe. Un àngel, ben cert! L'àngel de La Presta que, en animada conversa muntanyarda, em deixarà a les portes de Prats de Molló. Allà, a la vila de l'ós, descansaré un xic i demanaré un taxi per a què em deixi a Coll d'Ares.

Cap a les dues de la tarda, minut amunt, minut avall, tornaré a ser a Molló. I seré a punt per tornar a casa, després de fer, novament, allò que els humans hem estat cridats a fer en aquest nostre viatge: Establir contactes, fer coneixences, relacionar-nos més enllà del cercle més proper de familiars, amics, veïns i saludats. I, sobre tot, viure la vivència d'un cim, i ara si que en dic el nom, Costabona, que portem en un bocí de cor, tots aquells que, encara avui, ens sabem peixats per la ploma d'aquell Mossèn, poeta de verb pla i dolça parla, que ens va dir

Soc barretinaire
de Prats de Molló.
Me diuen cantaire,
més no canto gaire,
Més no canto, no!